

- **Männen styr Kulturskolan**
sid 4
- **Drag i blåset**
sid 6-7
- **Politiker hyllar Kulturskolan**
sid 10-11

Kultur
Nr 4 Sep 2003
SMÖCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- **Dagbok från orkesterresa**
sid 13
- **Kungälv stänger Musikskolan**
sid 18
- **Leder två skolformer**
sid 23

LEDAREN

Följ med Smockan ut i musik- och kulturskolelandet

Så är vi väl alla igång efter sommarens dvala. Och här kommer ett nummer av Smockan lika hett som en julidag på en solstekt strandhäll.

Har du aldrig varit på orkesterresa, tycker jag du ska läsa Linneas dagbok från hennes och Sundsvalls paradorkesters resa till Gotland i sommar. Lär dig av Linnea.

Förutom att tidningen ständigt byter innehåll har vi också modifierat lite med layouten till detta nummer som du kanske upptäcker.

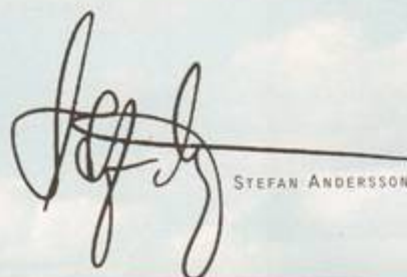
Och innehållet? Ja, i det här numret har vi valt att lyfta fram det faktum att det är männen som till största del styr kulturlivet i Sverige. Åtminstone är det männen som har topp- och chefspositionerna. Det visar flera av varandra oberoende undersökningar. Nu kan du i Smockan läsa om vad några av alla de män och kvinnor som bestämmer inom musik- och kulturskolan tycker om det.

Blåsmusikens utveckling har ju varit på tapeten en längre tid. Följ med Smockan till KULMUS i västra Götaland som söker nya vägar till utveckling genom att försöka ändra synsättet på blåsorkester och blåsmusicerande i sin musikskola. Vi kommer också i nästa nummer att visa andra goda och spännande exempel från skolor som lyckas öka intresset för blåsinstrumenten.

Tyvärr måste vi också rapportera från kommuner som väljer att avsluta en väl fungerande och efterfrågad musik- och kulturskolverksamhet. På ledarplats här intill får politiker från dessa kommuner och även andra inte så modiga politiker, några goda råd från SMOk:s ordförande Per Sjöberg. Alls inte sänt vi önskar skriva om men dessvärre förekommer det att politiker tar till så drastiska beslut som att helt sonika ställa barnen utanför möjligheterna till musik- och kulturskola.

Desto trevligare är att skriva om kommuner som till exempel Jönköping, Vänersborg, Lycksele med flera, där det istället satsas på olika utvecklingsområden inom musik- och kulturskolans ramar. Bläddra framåt och läs om detta och mer därtill.

Mycket nöje och tack för att du prenumererar på musik- och kulturskolornas egen branschtidning, Kultursmockan!

STEFAN ANDERSSON

	INNEHÅLL		
	i detta nummer		
Ledare.....	2	Sprider Musikskolan.....	8
Kort från SMOk.....	3	Smockan besöker Jönköping .	10-11
Ont om kvinnliga ledare	4	UNGiKÖR räddar barnsången .	12
KULMUS tänker nytt.....	6-7	Lärande orkesterresa	14
		Upplevelse blir näring	16
		Slutspel i Kungälv.....	18
		Spela orkester i gymnasiet	19
		Efterlyser arrangörer.....	20
		Här dansar man matten.....	21
		Kulturnytt.....	22
		Följdfrågan	23

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR
Stefan Andersson, 0660-825 22
stefan.andersson@smok.se

PROJEKTLEDARE
Jan Dyllicki, 0660-26 61 05
jan.dyllicki@dau.se

GRAFISK FORMGIVNING
Johnny Altelind, 0660-26 61 31
johnny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER
Per Sjöberg
Stefan Andersson
Stefan Franzén
Sobia Alexandersson
Gabriella M Tolsén
Linnea Sörensen Isaksson
Eva Corlin

OMSLAGSFOTO:
Stefan Andersson

Kultursmockan utges av SMOk,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd
Kultursmockan nästa nummer: v. 43.
Manusstopp för annonser: 8 okt.

Tipsa Smockan!
Tel: 0660-825 22, 0708-66 03 04
Stefan Andersson

POLITISKT MOD - en bristvara?

- Av Per Sjöberg, Ordförande SMoK -

I början av sommaren blev det klart att kommunpolitikerna i Kungälv lägger ner sin musikskola från och med kommande årsskifte. Skälet är, för få kronor i den kommunala kassan.

Det handlar alltså inte om att verksamheten är dåligt skött eller att man generellt tycker att den är onödigt. Tvärtom, elever, föräldrar och politiker förefaller rörande överens om att skolan är en stor tillgång.

Det låter med andra ord lika motsägelsefullt som det brukar när en kommun kraftigt reducerar eller lägger ned sin musik- eller kulturskola.

Med detta djärva sparförslag spar Kungälvs kommun ca 0,2 procent av den kommunala driftsbudgeten.

I "Mitt i musiken", P2:s dagliga program där Sveriges speglas, intervjuades bland andra kommunalrådet Leif Johansson i Kungälv. Kommunalrådet påpekade att man i den nu ansträngda kommunala budgeten tvingades att prioritera lagstadgad verksamhet inom vård, skola och barnomsorg. De 0,2 procenten som den kommunala musikskolan kostar, prioriteras alltså bort därför att den saknar lagstöd.

Tyvärr, är inte Kungälv unikt i sitt sätt att prioritera och argumentera. Den politiska nivån i våra kommuner är allt för ofta onödigt hårt fixerad vid huruvida verksamheten är lagstadgad kontra icke lagstadgad verksamhet när ekonomin kräver prioriteringar.

Det finns för många exempel där det brister i politiskt mod och kraft för att prioritera utifrån ett

bredare perspektiv än det formella.

Det är ju faktiskt så att även i en lagstadgad verksamhet lämnas ofta ett stort spelutrymme för den lokala nivån att avgöra vilken kvalitet som skall levereras till brukarna. Politikerna är alltså inte bundna vid att det produceras tjänster till viss kvalitet utan kan göra val även om verksamheten har ett lagstöd eller saknar lagstöd. Det är då det krävs politisk vilja och politiskt mod!

Med all respekt och ödmjukhet inför de ekonomiska problem som många kommuner har ska jag ge ett tips till alla kommunalpolitiker i Kungälv och i Sveriges övriga kommuner:

Ta ansvar för att den kommunala musik- och kulturskolan kan utvecklas utan statliga pålagor och regleringar!

Ta vara på den egna traditionen - den egna kraften och entusiasmen - och låt skolan sväva fritt från detaljstyrning med syfte att hitta sina egna utvecklingsmöjligheter.

Det är den icke lagstadgade verksamheten som exempelvis musik- och kulturskolan som skiljer agnarna från vetet!

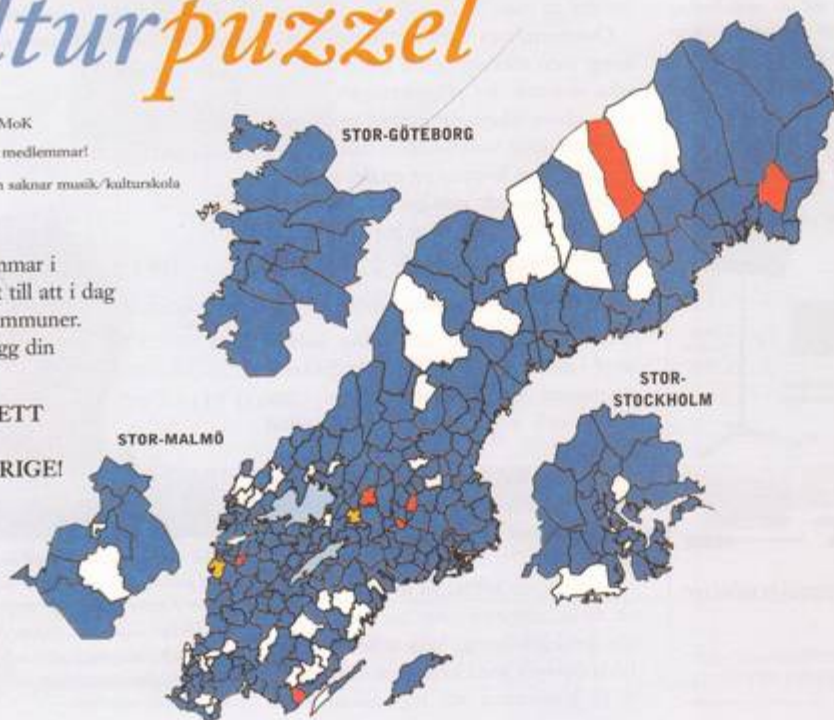
Det är de kommunalpolitiker som vågar satsa på livskvalitet i bred bemärkelse och på barn och ungdomars utveckling, även om det innebär ytterligare lite indragningar på vård och omsorg, som kan sova lugnt på natten väl medvetna om att framtidsinvesteringar lönar sig trots att de bara utgör 0,2 procent av den kommunala budgeten.

Smockan lägger kulturpuzzel

- medlemmar i SMoK
- Senast avslutna medlemmar!
- Kommuner som saknar musik/kulturskola

Antalet medlemmar i SMoK har ökat till att i dag omfatta 240 kommuner. Gå med och lägg din bit till kartan.

SMoK - FÖR ETT STARKARE KULTURSVERIGE!

Blåsinstrument för proffs och amatör

Hyr eller köp. Stor sortering nytt och begagnat

Kvalificerade verkstäder

Öppet vard: 10 - 13, 14 - 18 Lörd: 11 - 14

Wallingatan 35, 111 24 Stockholm • Tel träblås: 08-411 29 29 • Tel bleckblås: 08-411 62 62

BRASS

SPECIALISTEN

www.brass-spec.se

• Manliga chefer • i majoritet inom musik- och kulturskolan

– Text: Stefan Andersson –

Strax innan sommaren genomförde Svenska Dagbladet en stor genomgång över chefsposterna på kulturområdet. Den som inbillar sig att kulturen är jämställd, blev djupt besviken visade det sig i materialet. Inom musiksektorn är mer än åtta av tio chefer män. Smockan har gjort sin egen undersökning beträffande ledarskapet inom musik- och kulturskolan.

Foto: Stefan Andersson

På institutionsteatrarna är 72 procent av cheferna män medan förhållandena på bokförlagen visar på 63 procent män. Operahuset domineras av män i ledande poster på 85 procent och även de fria teatergrupperna styrs till 68 procent av män.

– Fler kvinnliga chefer inom kulturen är

Man kan hoppas att en del av snedsitsarna löses när min generation försvinner, säger Ants Viirman, sektionschef på Svenska Kommunförbundet. Foto: Stefan Andersson.

en rättvisefråga och skulle kunna ha påverkan på det konstnärliga innehållet, säger historiker Birgitta Jordansson till SvD.

Hon är den i projektet vid Göteborgs universitet som granskar kulturlivet.

LÅNGSAM FÖRÄNDRING

Kultursmockans undersökning för musik- och kulturskolan i Sverige visar idag på 68 procent män och 32 procent kvinnor anställda som rektorer och biträdande rektorer (Källa: Nordisk Musik- & Kulturskoleguide 2003), att jämföras med 1995 års siffror där kvinnor i ledande ställning för musik/kulturskola motsvarade 21 procent och männen 79 procent (Källa: Svenska Kommunförbundet).

– Den här bilden från musik/kulturskolevärlden är dessvärre densamma som i andra kommunala kultursektorer; bibliotekschefer, förvaltningschefer etc., säger Ants Viirman, sektionschef på Svenska Kommunförbundet.

– Vi har också samma bild i många andra sektorer där "fältverksamheten" bärs upp av kvinnor men chefstjänsterna besätts av män.

Orsakerna kan Viirman bara spekulera kring men nämner bland annat att män ofta ansvarar för rekryteringar och att män gärna rekryterar kopior av sig själva, alltså män som anställer män.

– Man kan hoppas att en del av snedsitsarna löses när min generation, 40-talisterna, försvinner. Men jag är inte helt optimistisk, säger han.

AKTIVT FÖRÄNDRINGSARBETE

SMoK:s ordförande och tillika kulturchef i Karlskoga kommun, Per Sjöberg, menar att det är viktigt att vi tittar framåt och inte fastnar i hur det alltid har varit:

– Om vi verkligen vill förändra, vilket jag anser vara en självklarhet, så ska det till ett aktivt förändringsarbete, säger han.

– Stimulera kvinnliga medarbetare till att ta ledningsuppgifter av olika karaktär, projektledning, leda arbetsgrupper, bilda nätverk med kvinnliga medarbetare på kommunal och regional nivå etc.

Det är också viktigt att kvinnliga medarbetare tar ett ansvar genom att kliva fram och visa att man vill vara med och leda, merar Per Sjöberg.

BRANSCHEN PRÖVAS

Att frågan om manligt och kvinnligt i musik- och kultursverige engagerar, råder inget tvivel om.

På Musikmuseet i Stockholm planerar man just nu ett seminarium kring kön, makt och skapandeprocesser i musikkiv och musikutbildningar under rubriken "Vems röst – vilken musik?".

Karin Kjellberg, ASTRID-Dialogen, projektadministratör:

– Seminariet kommer att handla om kvinnors och mäns, flickors och pojkars, förutsättningar för musicerande. Vad blir resultatet om man tittar på instrument- och genretillhörighet, uppmärksamhet, uppmuntran, resurstilldelning, med mera? Det handlar om starkt ingrodda attityder och värderingar som sällan diskuteras. Seminariet ger tillfälle att mötas, utövara och beslutsfattare, kring ett mycket viktigt ämnesområde, avslutar Karin Kjellberg.

–Det är nödvändigt med könsglasögonen på, vad gäller musikvärld och musikutbildningar, säger Karin Kjellberg, projektadministratör, ASTRID-Dialogen. Bebov finns att ur ett genusperspektiv analysera och kritiskt granska rådande föreställningar och förhållanden inom musikbranschen.

Bagatell 2

TELESKOPET

Den nya generationens notställ. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Helt fantastiskt! Snygg design som passar i alla miljöer.

Pris: från 445:- (eckl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Nytänkande

kring blåsorkester på KULMUS

- Text: Stefan Andersson -

I en vanlig föreställning med någon av blåsörkestrarna i KULMUS Kulturskola i Västra Frölunda sitter man inte bakom notstället. Här är det också kö till att spela i skolans blåsörkestrar. Foto: Bo Lorenzon.

www.universitetsforlaget.no

En bok for **selvstudium** og yrkesutdannelse

Instrumentalundervisning er en fagdidaktisk lærebok som tar for seg instrumental- og vokal-opplæringens tredelte oppgave:

- elevenes musikalske uttrykksevne
- lytteferdighet
- instrumental- og vokaltekniske ferdigheter

Gjennom tallrike eksempler – både gruppe- og enetimeundervisning – belyses innfallsvinkler og valgmuligheter som læreren står overfor.

www.universitetsforlaget.no

Boken kan kjøpes på www.universitetsforlaget.no eller på faks +47 24 14 75 01

SMoK:s rapport Musikalisk mangfold viser på ett minskat intresse for att spela blåsinstrument.

På Kulturskolan KULMUS i Göteborg söker man nya vägar till att utveckla blåsmusikundervisningen.

– Inspirationen kommer från bland andra en av Sveriges namnkunnigaste körledare, Gunnar Eriksson, berättar musikledare Sven Apelmo.

Det började redan för 10 år sedan med reflektioner kring blåsmusikens roll i en framtida musikskola. Vid en diskussion om profilering av kulturskolans olika orkestrar, valde Peter Hogenäs och Sven Apelmo ett samarbete kring nya uttrycksätt.

– I mötet med rockmusiker märkte vi att de hade uttrycksmedel vi inte förfogade över, som rörelse, ljussättning och rökeffekter, förklarar Sven.

Med ytterligare inspiration från medarbetare som Jens Lundberg – en ung ljusintresserad musikanter som idag jobbar vid Göteborgs Stadsteater – ljussättaren Tomas Ljusberg och från körledaren Gunnar Eriksson med sitt alldeles egna sätt att skapa en konstnärlig upplevelse med olika kulturyrningar, har det under tid växt fram ett nytt sätt att förhålla sig till blåsmusik.

MÅNGA UTTRYCK ANVÄNDS

Idag jobbar orkestrarna med föreställningar som är mer i form av ett collage än en traditionell

Kan det växande ointresset för blås bero på att vi förnyat oss så lite och spelar så mycket blåsorkester i traditionell bemärkelse, frågar sig musiklejare Peter Hogenäs och musikledare Sven Apelmo vid Kulturskolan KULMUS i Västra Frölunda. Foto: Samuel Westin

konserter, till stor glädje för både publik och musikanter.

Kroppsrörelse bedöms lika viktig som det klingande. Därför tränas eleverna redan från första spellektionen att stå och spela och också att röra på sig till musiken. Uttrycket menar pedagogerna är lika viktigt som musikalisk precision. Poesi, akrobatik, drama och film är andra ytringar som också kan finnas integrerade i en föreställning av Älvsborgs Blåsare och Kungens SanDaler.

Noter används mycket sparsamt under föreställningar och det mesta spelas på gehör.

- Det leder bland annat till att det blivit enklare att gå ut på stan och spela. Vi slipper dra på noter och notställsväskor. Men visst spelar fortfarande noterna en viktig roll, menar Apelmo.

HELT NYTT KONCEPT

- Vi har sällan dirigenter på konserterna. Istället kommunicerar musikanterna med varandra genom olika signaler och andra initiativ som bakas in i orkestern. Den kommunikation som gör att stycket går vidare, går alltså direkt mellan musikanterna och inte via dirigent.

-Det här är för oss ett helt nytt sätt att tänka kring en föreställning, ett sätt som känns mycket mer inspirerande och där eleverna själva är mer aktiva i processen än när vi jobbade traditionellt, menar Apelmo.

Men det handlar inte bara om formen säger Peter Hogenäs, saxofon och klarinettlärare.

- Bredden på repertoaren är väl så viktig för oss. Gehörsmusiken och världsmusiken är en mycket viktig "motor" tillsammans med Gunnar Erikssons tänk.

OMVÄXLING OCH FLEXIBILITET

Men det riktiga lyftet kom när koreografen Stina Hedberg anställdes, det menar orkesterledarna som nu alltså får professionell hjälp med koreografin kring orkestrarna.

- Hon har verkligen lyft oss till nya höjder, säger de.

Tillsammans med Gunnar Eriksson har man arbetat med flera spännande föreställningar i andan av det nya förhållningssättet och med världsmusikern Göran Prenberg, också med specialskrivna instrumenteringar av svensk folkmusik.

Den traditionella blåsorkesterrepertoaren finns kvar men även den framförs oftast helt utantill. Orkester har också gjort flera resor, bland annat till Tjeckien och Estland. Och de framträder också tillsammans med körer och jazzgrupper.

-Vi tycker det är kul att jobba på det här nya sättet och om 25 år får vi väl också svar på om det här är rätt väg till en förnyelse av blåsartraditionen, avslutar Sven Apelmo.

Foto: Bo Lennertz

Foto: Bo Lennertz

” eleverna tränas redan från första spellektionen att stå och spela

Stående från vänster: Christer Nilsson, Carlo Nilsson och Bengt Isaksson.
Sittande från vänster: Lena Bjerstedt, Lasse Lundström, Eva Ludvigsson och Susan Enochsson.

"Coola Musikskolan" - nytt projekt i Kristianstad

- Text: Stefan Franzén Foto: Bengt Ericsson -

Trägen vinner heter det.

Det stämmer väl in på Eva Ludvigsson i Kristianstad.

Efter att i många år ha försökt få igång ett projekt där musikskolans verksamhet sprids i kommunen har hon nu lyckats.

Till hösten startar projektet som fått arbetsnamnet "Coola Musikskolan".

Musikskolans verksamhet är populär runt om i landet. Men inget varar för evigt och för att utveckla traditionen och den musikaliska mångfalden startar därför musikskolan i Kristianstad ett projekt till hösten.

Syftet är visa upp sin verksamhet och pusha för så kallade svaga instrument som till exempel klarinetten och bastuba men också harpa kommer vara med i projektet.

- Vi planerar att besöka samtliga sko-

lor i kommunen under hösten, vintern och våren för att träffa elever i 6-8 års ålder, berättar Eva Ludvigsson som är projektansvarig för "Coola Musikskolan" som projektet kallas.

- Jag har försökt i många år att få igång ett sådant här projekt och nu äntligen är vi igång.

Sju lärare ska en dag i veckan besöka skolor. För att det skall kunna vara genomförbart ingår detta i deras tjänster med 20 procent. Ännu är inte upplägget helt klart men man planerar i alla fall genomföra en lustfylld konsert för barnen.

- De kommer också att få prova på att spela instrumenten som demonstreras. Allting skall gå lugnt till väga. Vi tar oss tid för barnen och det kanske blir så att vi bara besöker en skola per dag just för att det inte skall uppfattas som slamsigt.

Barnen är den huvudsakliga målgruppen men även föräldrarna skall involveras. Och det gäller alla, även invandrarföräldrar så därför kommer tolk att användas.

Våren 2004 kommer sedan en stor manifestation att genomföras i konserthusets stora sal där man visar upp sina färdigheter under trevliga former.

- Projektet är kostnadsfritt för skolorna, och vi vet att vi kommer få att göra då lägstadielärarna är positiva. Vi hoppas också att vi genom projektet kan skapa kreativitet och kontakt med lärarna.

Men, jodå, det finns ett men, med "Coola Musikskolan", och det är om projektets resultat blir så pass positivt att många av barnen vill delta i musikskolans verksamhet. Vad händer då?

- Ja, det kan ju bli en bieffekt men skulle det inträffa får vi ta det då.

I september/oktober drar projektet igång och Smockan återkommer med rapporter om hur det fortlöper.

Bagatell 5

AKUSTIKSKÄRMAR

Skydda elevernas hörsel med vårt mycket flexibla plexiglassystem för Slagverk, Brass, förstärkta El-instrument m fl. Prisex: skärm 130 x 120 med stativ på hjul 1950,- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Håll tempot uppe...
...kom i stämning!

SEIKO

generalagent

javi musik

Box 9138, S-430 03 VÄSTRA FRÖLUNDA, SWEDEN

tel | 031 | 69 31 30

Jönköping Kulturskola

öppen för
framtidens

Jönköping Kulturskola blev förstapristagare vid senaste omgången av Svenska Musikrådets utmärkelse Årets Musik- och Kulturskola. Bland annat motiveras priset med att skolan driver en lång rad utvecklingsprojekt för att öka kulturskolans tillgänglighet.

Lisbeth Hultberg,
rektor för Årets
Musik- och Kultur-
skola 2002.

- Text & foto: Sophia Alexandersson -

När Årets Musik- och Kulturskola senast utsågs och priset gick till Kulturskolan Jönköping, kände jag mig stolt för det är min egen gamla skola som på min tid hette Konst- och Musikskolan.

Vad kan ha hänt under årens gång och vad döljer sig egentligen bakom den motivering som juryn har formulerat?

Först möter jag barn och lärare från Rosenlundsskolan, en av grundskolorna som Kulturskolan samarbetar med. Klasslärare Gunilla Inhammar:

- Vår skola satsar på att en klass får drama under ett år och nu var det vår tur, berättar hon. Klassen har haft drama 60 min i veckan under läsåret. Det har varit mycket samarbetsövningar, träning i att lyssna på varandra och att våga stå för sin åsikt.

Nu ska läsåret avslutas med en pjäs som ska spelas upp för andra klasser på skolan och för föräldrarna.

FRUKTSAMT SAMARBETE

- Samarbetet med Kulturskolan är bra, menar Gunilla Inhammar. De vill alltid ställa upp. Jag önskar dock att Kulturskolans verksamhet vore självklar för alla barn och att det var avgiftsfritt. Det finns endast tre elever i klassen som tidigare har tagit del av Kulturskolans frivilligverksamhet.

Repetitionen avbryts för nu ska alla till kostymförrådet och välja kläder. Cecilia Fridén, dramapedagog på Kulturskolan sedan 1999, berättar att när Dramaverkstaden kom under Kul-

turskolans tak 1997 fanns det två tjänster och idag är det 4,5 tjänster. Dramaverkstaden jobbar mycket i projekt, med olika teman och med forumteater.

- Vi dramalärare får stor frihet att utveckla idéer och det är tillåtet att testa och göra förlustprojekt, berättar hon.

KULTURSKOLAN
I INTEGRATION

Jag lämnar dramalokalerna och kulturskolchef Lisbeth Hultberg tar mig med till Huskvarna där projektet "Dragkedjan" ska ha sin avslutning. I foajén möts jag av färgstarka ansikten, collage, kaniner i lådor.

Veija Luukkonen, bildlärare, berättar att detta är resultatet av elevernas bildarbete som ska bli utsmyckning på deras nya skolor. Fyra skolor har deltagit i projektet som är en del av integrationssatsningen i Jönköpings kommun. Målet har varit att få elever från åk 6 att mötas för att förebygga motsättningar inför högstadiet. Eleverna har sett teaterföreställning om konsekvenserna av mobbing, spelat djembetrummor, diskuterat, arbetat med drama, bild, foto och musik. Den positiva utgångspunkten har varit det nya moderna Sverige.

Till den avslutande föreställningen kommer Acko Ankarberg Johansson, kommunalråd som är en av de politiker som har drivit och kämpat för Kulturskolans utveckling. När jag frågar vad som är speciellt med årets musik- och kulturskola svarar hon blixtnögt:

- Det är inte bara Årets musik- och kulturskola, det är världens bästa kulturskola!

- Jag önskar att Kulturskolans verksamhet vore självklar för alla barn, säger klasslärare Gunilla Inhammar

- Jönköping är världens bästa Kulturskola, menar kommunalrådet Acko Ankarberg

Var stolt över dig själv som du är"

"Håll dej framme - ge järnet."

Dramalärarna får stor frihet att utveckla idéer och det är tillåtet att testa i Jönköpings Kulturskola.

Det är fascinerande att höra en politiker tala så oerhört engagerat och med mycket värme om Kulturskolans roll i kommunen. Hon berättar hur skolan har lyckats vända trenden från nedläggningshot 1993 och till dagens situation tio år senare med en stabil verksamhet som har vidgats långsamt till alla kommundelarna.

– Kulturskolan visade effekterna av sin verksamhet och det har funnits en politisk samstämmighet att skolan ska utvecklas. Jag ser inget hot inför framtiden, säger hon.

Kulturskolan kan möta dagens behov och den stora utmaningen är nu att inte slå sig till ro, utan jobba med de grupper som inte nås och motverka den sociala snedrekrytering som råder.

Lisbeth Hultberg bekräftar att den politiska förankringen är stark och mycket tydlig. Det finns en politisk referensgrupp och där ingår ordförande och vice ordförande från både Kulturnämnd och Skol- och barnomsorgsnämnd.

PROCESS OCH PRODUKT

Jag får en pratstund med lärarteamet bakom "Dragkedjan". De berättar att projektet har varit lärorikt ur flera aspekter.

– Jag har lärt mig om villkoren för ungdomar idag och att det finns mycket svårigheter, säger Veija Luukkonen. Det har funnits en press under projektet att det skulle bli resultat, t ex de konstnärliga utsmyckningarna. Samtidigt har det varit en process att mötas.

De framhåller att det är viktigt att projekten genomförs med ett långsiktighetsperspektiv och inte blir en dagslända. De menar att det är viktigt att grundskolan nyttjar och ser Kulturskolan som en resurs.

MYCKET HAR HÄNT

Mycket har förändrats sedan jag var elev. Kulturskolan har gjort en resa från den traditionella musikskolan till en skola som rymmer så mycket mer. Veija Luukkonens ord, "Nu händer det nya i samhället", följer med mig.

Det gäller att följa tidens strömningar och inte stå still. När jag lämnar Jönköping är det med nya insikter och upplevelser. Och jag skulle inte förundras om Lisbeth Hultbergs vision om att Kulturskolan Jönköping ska utses som Årets Musik- och Kulturskola igen, kommer att besannas.

INSTRUMENT-REPARATIONER

VI ERBJUDER:
 Helrenoveringar
 Reparationer
 Justeringar
 Försäljning av instrument, tillbehör, egen import
 Postorder
 Utbildning
 Skötselråd

VI SERVAR OCH RENOVERAR ÅT:
 Musikskolor
 Länsmusiker
 Professionella musiker
 Amatörmusiker
 ARMÉNS MUSIKKÅR

FÖRSVARSMAKTEN
 FÖRSVARSMUSIKCENTRUM

MARKNADENS BÄSTA
 UTBYRNING

NYKÖPINGS BLÅS
 TONWERKSTAN AB

Atejfé & Verkstad
 Behmbrogatan 5D, 611 34 NYKÖPING
 Tel: 0155 - 21 97 77, 21 97 96 Fax: 0155 - 21 96 96

www.nykopingsblas.se

info@nykopingsblas.se

Hallå där..

Peder Hofmann på Kungliga Musikhögskolan som just finputsar detaljerna inför världens längsta jamsession.

– Vid luren: Stefan Andersson –

Hur går förberedelserna?

– Jo tack, alldeles utmärkt faktiskt. Vi har fått ett bra gensvar från både professionella musiker, verksamma pedagoger och amatörer. Utan att avslöja för mycket kommer några riktigt tunga namn hit för att spela en stund tillsammans.

Hur föddes idén och varför arrangerar ni det?

– Idén har gnagt i huvudet ganska länge faktiskt. När sedan idén om KMHs Pedagogdagar dessutom poppade upp, insåg jag att detta var ju ett utmärkt tillfälle att slå ihop dessa evenemang. Tanken med Världens längsta jamsession var att på något sätt visa att musik bland mycket annat är ett viktigt socialt språk där mer rutinerade sida vid sida med i stort sett nybörjare kan mötas och faktiskt ha utbyte av varandra. Musik betyder väldigt mycket glädje och då är inte alltid den högsta kvaliteten det viktigaste.

Vilka hända namn har anmält sig?

– Ja, listan är ganska lång faktiskt och jag vill inte avslöja för mycket som sagt. Men Svante Thuresson, The Real Group och Robert Wells är några som tyckte idén var tillräckligt galen för att ställa upp, vilket är väldigt roligt.

Vad kommer ni mer att syssla med under oktoberdagarna?

– Förutom jammet äger KMHs Pedagogdagar rum i samma hus. 400 musiklärare kommer att erbjudas föreläsningar, workshops och seminarier inom så många områden som möjligt. Vi har jobbat hårt på att hålla nere den administrativa kostnaden, så att deltagaravgiften ska bli så låg som det bara går och jag tycker nog att vi lyckats ganska bra. Tanken är att under KMHs Pedagogdagar bjuda in alla verksamma lärare på fältet för att visa upp vår verksamhet och inbjuda till samtal och möten. Det kommer nog att bli lite rörigt, men i ett kreativt kaos kan det hända mycket bra saker.

Hur har du själv tränat inför utmaningen?

– Jag får nog dra i mig en hel del pasta. Det kan ju bli avhopp, man vet aldrig, och i värsta fall får jag väl ta hundtimmarna mitt i natten själv. Om ingen av Smockans läsare gör mig sällskap förstås.

Rädda barnsången!

– Text: Gabriella M Tolsén –

Hur fungerar en barnröst och vad tål den? Det är temat som projekt "Rädda barnsången" kommer att ha.

På bred front hoppas arrangörerna sprida kunskap och inspiration till vuxna som sjunger med barn. Syftet är att rädda barns röster från att användas fel.

Det är körorganisationen UNGIKÖR som tillsammans med Uppsala universitets Körcentrum och Rikskonserter sat-

sar på projektet. De inbjudna gästföreläsarna är representanter för olika grupper som arbetar med barn och pedagogik. Dragplåstret för evenemanget är den engelska röstforskaren Graham F Welch och även barnmusik- tonsättaren Georg Riedl som ska hålla en workshop i samskling med temat.

– Många körledare har upptäckt att barn ofta sjunger i fel tonlägen.

– Bakgrunden till detta är att personalen på förskola och dagis har låtit barnen anpassa sina tonlägen efter de vuxnas, vilket resulterat i heshet och knutor på stämbanden, berättar Bodil Helldén, verksamhetsansvarig för UNGIKÖR.

Gunnel Fagius, forskningssamordnare, Uppsala Universitets Körcentrum har

lång pedagogisk erfarenhet av barnrösten. Hon har tidigare arbetat som både musik- och körledare. För tio år sedan lade hon och hennes kollegor märke till en förändring i hur små barn använder sina röster.

Gunnel Fagius:

– Jag tror att förändringen även beror på att barn allt tidigare influeras av inspelad musik sjungen av vuxna i tonlägen som inte passar barnrösten.

– Vi vill göra alla som arbetar med barn medvetna om fenomenet. Därför kommer även medarbetare från SVT:s barnredaktion att medverka den 7 november, avslutar Bodil Helldén.

Att ha media med sig innebär att ha nått ut på bred front. För visst är det som Woody Allen säger: "Har du varit med på TV så finns du" och vice versa. Och medias påverkan på barnen känner vi ju alla till...

Sjung nu!

Sjung nu!

En konferens om barns rätt till röst och sång

Nybrokajen 11, Stockholm

Fredag 7 november, 09⁰⁰ - 19⁰⁰

Anmäl dig!

Senast 1 oktober 2003

Konferensavgift 700 kr

Rädda Barnsången-projektet UNGIKÖR

Tel/fax 0303-56302 • www.ungikor.o.se

Information: Gunnel Fagius 018-471 16 16

Arr: UNGIKÖR, Uppsala universitets Körcentrum, Rikskonserter

A VISTA-TEKNIK

Boken som avslöjar
hemligheten med notläsning!

www.khmp.nu

Läs mer på hemsidan!

Sundsvall Kulturskola erbjuder skrivkursen *Kreativt skrivande, sedan några år tillbaka*. Linnea Sörensen Isaksson är en av eleverna. Här är ett utdrag från hennes dagbok från Sundsvalls Paradorkesters sommarresa till Gotland.

"Det är inte nyttigt med för mycket Cola!"

Foto: Sundsvall Musikskola

Jag har varit med om fyra underbara dagar, av konstant lärande.

Det hela började onsdagen den elfte juni klockan två, då jag lämnade Sundsvall tillsammans med trettonio vänner i en gulfärgad buss.

Den gulfärgade bussen rullade sakta genom vårt land, och med hjälp av en färja kom vi till sist fram till Gotland. Ungefär 84 procent av orkestern var då trötta som blåbär, men det var nog inget som somnade än på ett par timmar.

Lärdom ett:

Om man nu har lyckats ta sig ända till Gotland är det ju onödigt att slösa bort tiden där på att sova.

Morgonen efter, den tolfte juni, ringde väckarklockorna klockan halv åtta, och alla gav sig iväg för att ta sig en uppfriskande dusch i vandrarhemmets ouppvärmda duschvatten.

Uppfriskande var det rätta ordet.

Lärdom två:

Var inte renligare än nödvändigt.

Sedan bar det av mot Lummelundagrottorna. Med hjälp av en gotländsk guide och en sprängd tunnel utforskade vi ett av Gotlands största mysterier.

Jag kastade en peng i en önskebrunn och önskade mig en häst.

Sedan, Visby. Staden med den stora ringmuren. Fin stad, trevligt, lugn och full av söta pojkar.

Det var där den första colan inhandlades. En tiopack var av "Henke" och Kim.

Kvällen efteråt ägnades först åt marschträning och sedan åt allehanda sällskapslekar.

Lärdom tre:

Ska man spela brännboll ska man göra det på en plan full av tallar.

När man spelar brännboll på en plan full av tallar är det helt omöjligt att skjuta riktigt långt, och vem som skjuter de bra skotten är mer tur än skicklighet.

Efter brännbollen var det fest hos Torgny, något som det pratats om i stort sett hela dagen.

Det som förtärdes hos Torgny var till största delen Cola och Polly, något som senare skulle ses som hela resans speciella tema.

Lärdom fyra:

En sak har vi nog gemensamt: Polly!

Kvällen avslutades med att jag satt tillsammans med sju andra på gruset utanför vandrarhemmet och diskuterade politik.

Kvällen led mot sitt slut, natten led mot sitt slut, och när även morgonen började lida mot sitt slut sov vi alla snällt i våra sängar.

Fredag den trettonde, som borde vara en otursföljd dag, började oväntat positivt.

Efter sovmorgon, en god frukost (med smörgåsgurka) var även duscharna varma.

Spelningen med Gotlandsmusiken (Gotlands svar på Sundsvalls Kammarorkester) gick utomordentligt bra, och marscheringen likaså.

Aldrig förr har vi varit så bra!

Det var efter det, det stora frågetecknet dök upp.

– Varför är all mat i Visby så dyr? Kan det ha något att göra med EU?

Lärdom fem:

Ska man flytta till Gotland ska man ha med sig egen matsäck.

Nu började colaberoendet ta vid i orkestern, och ytterligare trettio burkar inhandlades.

Jag kastade en peng i en fontän och önskade mig en häst. Sedan fick man välja.

Stanna kvar i Visby eller åka tillbaka till vandrarhemmet?

Regnet avgjorde frågan för mig, som glatt återvände till vandrarhemmet med ungefär en halv orkester som sällskap.

Lärdom sex:

Det är inte nyttigt med för mycket cola.

"Vä?" sa Henke och ramlade in i en garderob. Den natten spökade det. Ett hiskeligt, blodtörstigt spöke knöt ihop skosnörena på våra skor ute i korridoren.

Lärdom sju:

Bo inte i gamla fångelser.

Morgonen efteråt var en trött morgon. Min hårborste hade slutat fungera och det var svårt att se. Det låg vemod i luften och tyngdkraften hade ökat med 100 procent. Snart skulle det roliga vara slut, och vi skulle vara hemma igen...

Frukosten äts och väskorna packades. Vi gav oss iväg för en sista spelning i Almedalen, Visby. Solen sken, fåglarna kvittrade och vi gjorde ännu en lyckad spelning.

Sedan blev det dags för crosscart, fotbollsgolf och MAT. Trodde vi ja!

Nej, inte hade de fått någon beställning från oss.

Så det var bara att ge sig av tillbaka till Visby där vi intog en efterlängtd lunch vid halv femtiden.

Lärdom åtta:

Bättre sen lunch än ingen lunch alls.

Det inhandlades ännu ett fyrtiotal Colaburkar och bussen satte av hemåt.

I väntan på färjan fick Emma sin stora chans att vara lektant och startade glatt lite kanonsång, i bussen. Jag kastade en peng i vattnet från färjan och önskade mig en häst.

Klockan halv fyra på morgonen söndag den femtonde juni var jag åter hemma igen, efter timmar av film, musik, Uno och allmänt prat.

Hemma igen efter fyra underbara dagar av konstant lärande.

"Man lär så länge man lever", tänkte jag, och jag tänker minsann leva ett bra tag till.

Linnea Sörensen Isaksson

Hallå där.

Berätta om veckan.

– Det var en intensiv och innehållsrik vecka med många fantastiska upplevelser. Jag önskar att jag kunde beskriva den varma atmosfär som fanns och kreativiteten som flödade. Temat för kursen var "Vändpunkter" och det genomsyrade allt arbete i dans, musik osv inför den avslutande föreställningen.

– Årets kurs blev verkligen internationell då vi hade både kursdeltagare, medhjälpare samt ledare från Storbritannien. Alla fick chans att testa sin engelska! Jag tycker det var speciellt roligt att det kom med lärare som medhjälpare från bl a musik- och kulturskolorna i Tibro, Östhammar samt Örebro. Vi hade dessutom en Taiko-ensemble från Skövde Musikskola på besök som gav uppskattad konsert och workshops i japanskt trumspel. Samarbete och kontakt med musik- och kulturskolor är a och o inför framtiden för att kursdeltagarnas möjligheter att få fortsätta musicera, dansa e t c på hemmaplan ska få chans att öka.

Sophia Alexandersson, som föreläste vid SMoK:s senaste rikskonferens om Share Music Sweden. Du har nyligen arrangerat den andra kursveckan i musik för funktionshindrade.

– Vid luren: Stefan Andersson Foto: Stefan Andersson –

Hur ser du på föreningens utveckling hittills?

– Spännande! Allt fler hör av sig och vill veta mer eller arbeta med föreningens utveckling. Nu hoppas vi att våra ansökningar om ekonomiskt bidrag går igenom så att vi kan sätta igång på allvar och utveckla verksamheten.

Har du några fler äventyr från sommaren att berätta om?

– Jodå, jag har varit och jobbat som fiollärare i Yorkshire på en stråkkurs för vuxna amatörer. I Storbritannien finns det två orkestrar för "late starters" och de har en sommarkurs som samlar drygt 100 deltagare i åldrarna 20-ca 80 år. Det är dels människor som alltid har drömt om att få spela ett stråkinstrument och det är dessutom de som dammar av fiollådan och börjar på nytt efter att ha spelat som barn. Jag träffade en man som hade börjat igen efter 47 år! Man spelar och lär sig alltid i grupp och varje kursdag börjar med ett teknikpass som sedan följs av orkesterspel, kam-

marmusik och chans att välja olika inriktningar såsom nutida musik, barockmusik, american string band mm. Sista passet slutade officiellt 21.30 så det var verkligen musik från morgon till kväll. Jag tycker det var väldigt inspirerande att se hur man kan komma som total nybörjare och få börja spela orkester direkt eftersom det alltid skrivs nybörjarstämmor - även till Haydns 104e symfoni! Folk var passionerade musikälskare och just därför spelade åldern ingen roll utan alla trivdes tillsammans.

Vad kommer du att syssla med som mest under detta år då?

– Mycket Share Music Sweden! Vi börjar planera för nästa år direkt och under hösten ska vi försöka hitta en bra form för "prova-på" dagar. Vi vet att det finns de som är nyfikna men som inte vågar sig iväg på kurser ännu. För vi ser att får man bara prova på så vill man gärna återvända och det är kull!

Sista anmälningssdag:
13 september!

www.newearports.net

Som man sår ...

KÖRLEK
Ett pedagogiskt material för att utveckla musikalitet, kreativitet och sociala relationer i kören av Ing-Marie Janzon.

Körlek är främst avsedd för barn, men fungerar för alla med barnasinnat kvar.
GE 10380 c:a 172,00

Nils Lindberg
SAXOFONKURBITS
svit i fyra satser för saxofonkvartett.
SKG 10116 Partitur C:a 172,00
SKG 10117 stämsats C:a 402,00

Årets mottagare av GULLIN-PRIS

Priset delas ut av Gullin-sällskapet, Gotlands kommun och länsstyrelsen i Gotlands län.

Upp med händerna!
författad av
BENDT FABRICIUS

Bendt Fabricius UPP MED HÄNDERNA!
Tolv stycken för fyra barnhänder - lätta att ta till sig, roliga att spela. Två pedagogiska principer genomgående i primostämman: Femtonigt omfång. Spegelvändning. Illustrationer till alla stycken.
GE 10379 C:a-pris 103,00

GEHRMANS
MUSIKFÖRLAG

Box 6005, 102 31 Stockholm • www.gehrmans.se
order: 08-610 06 10 • fax: 08-610 06 26 • order@gehrmans.se

Upplevelsesamhället mer än showbiz

- Text & foto: Gabriella M. Tolsén -

Både rörmokaren och gitarristen skapar upplevelser! Ja, VVS-installatören Kalle Jonsson och popvärldens Per Gessle har samma mål!

- Upplevelsesamhället är nämligen mycket bredare och innehållsrikare än dagens ekonomer och politiker påstår, hävdar Lewis P Carbone, USA:s ledande expert på upplevelser och mannen bakom konceptet Total Experience Management. På engelska står ju begreppet Experience för Upplevelse!

Onekligen ett välkommet besked till den svenska lärarkåren, som ska guida in den nya generationens elever i det växande Upplevelsesamhället, där Sverige faktiskt skördar stora framgångar.

Under perioden 1992 till 2000 skapades det 80 000 nya jobb inom upplevelsenäringsen, medan hela arbetsmarknaden endast ökade med 12%. Det framgår av en statlig utredning (sou2002:120) som ska ligga till grund för den nya gymnasieskolan som regeringen ska fatta beslut om i höst.

- Men tyvärr har majoriteten av de svenska ungdomarna, påhejade av politiker, stängt in utvecklingsprocessen inom några få områden; showbiz, kultur, media, design och sport. Så nu tror de flesta tjejer och killar att upplevelsenäringsen är lika med Per Gessle, Jonas Bohlin, Fredrik Ljungberg m fl, menar journalisten och författaren till boken om Kreativitet, Imi Markos.

Han har själv myntat begreppet Kreativitet som just handlar om hur man hittar nya kreativa idéer i dagens upplevelsesamhälle.

LJUDESIGNER ETT FRAMTIDSYRKE

Imi Markos hävdar att till exempel ljudupplevelse i själva verket är mycket mer än pop- och rockmusik. Den är också ljuddesign, något som efterlyses i alla möjliga sammanhang. Det är inte bara mobiltelefoner som förses med personliga signaler utan också datorer, kylskåp, tvättmaskiner, kaffekokare, elpisar och alla möjliga dörrar och lock. Ljuddesignern, som skapar behagliga upplevelser, är på så vis ett framtidsyrke.

*Imi Markos:
- De ungdomar som ägnar sig åt perception kommer att tillhöra framtidens segrare.*

- Förväxla inte medlet med målet, uppmanar oss Lewis P. Carbone. Design är endast medlet för att åstadkomma upplevelser. De flesta av oss tänker på kläder och möbler när de hör ordet design. Men de som designar armaturer till våra badrum är också ute efter upplevelser. En stor del av de svenska hushållen gör om sina badrum, kök, balkonger, terrasser etc. Varför? Jo, bubbelpool, bastu och färgstarkt italienskt kakel på väggarna förvandlar utrymmena - som förr präglades av vit sjukhussanitet - till en upplevelseplats. Så även köket, där människorna vill njuta av maten enligt TV-kockarnas recept.

Tina Nordlund räknas numera både som TV-kändis och upplevelseguru.

Därför arbetar både VVS-installatören

Kalle Jonsson och Per Gessle i upplevelsesektorn!

BYT TILL NYA GLASÖGON

Egentligen så utrustas nu varje område - som hittills vimlat av nödvändiga och trista industriprodukter - med upplevelseprylar och effekter. I varje fall i välståndsländerna.

Behovet av rutinarbeten och kunskapsfattiga arbetsuppgifter försvinner mer och mer. Fram till 2020 minskar industrijobben från 800 000 till 650 000 och det förutsätter en helt annan näringspolitik. Det man vill ha är människor med större helhetssyn. Sådana som inte fastnar i detaljer och blir ensidiga specialister.

- Det nya upplevelsesamhället kan inte förstås genom en analys som har sin grundsyn från det döende industrisamhället. Vi måste sätta på oss andra glasögon och lära oss innebörden av perception och hur den medvetandegör våra sinnen, säger Imi Markos och fortsätter:

- När en utredning om upplevelsenäringsen ska göras, måste utredaren känna till hela utvecklingsförloppet och dessutom kunna förklara det. Hur t ex tekniken med TV och Internet förändrar oss. Två tekniska fenomen med enorma effekter. Något som framtidens lärare måste kunna förstå och förtydliga för eleverna, hävdar han.

Den moderna människans strävan är att hela tiden "förlänga" sina sinnen. Vi förfinar ständigt vår syn, hörsel, smak, doft och känsel samt förbättrar vår hjärna, som tolkar sinnenas erfarenheter.

Imi Markos:

- De ungdomar som ägnar sig åt perception och studerar sensorik kommer att tillhöra framtidens segrare i det nya upplevelsesamhället, avslutar han.

Om ni vill komplettera den statliga utredningens analys, (sou2002:120) kan ni gå in på webbsidan www.kreativitet.se som går in i verkligt djupa perceptionsanalyser av upplevelsenäringsen.

Blås i vad Du vill! Inget problem, vi har allt!

• Försäljning • Uthyrning • Service • Reparation
• Råntefri uppdelning • Återköpsgaranti • Instrumentförsäkring

HÖSTENS BÄSTA ERBJUDANDE!

Flöjtpaket: Köp tvärflöjt Trevor James Privilege för 5 695:- så bjuder vi på Flöjtstall, Notställ och frakt! Värde ca 500:-. KÖP ALLA TILLBEHÖR FRAKTFRITT! Rör, olja o.s.v. RING & BESTÄLL!

Adress: Älvdalsvägen 29
669 30 Deje
E-post: mail@uffesblas.com

Tel: 0552-418 70
Fax: 0552-68 91 16
Hemsida: www.uffesblas.com

Bagatell 1

En vagn kommer lastad...

Med 25 "Teleskop-notställ"
Förmodligen marknadens mest praktiska och prisvärda notställ.
Läs mer Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Kungälv stänger Musikskolan -musikundervisning åter en klassfråga

- Text: Eva Corlin -

Det blir tyst i kommunerna när kommunala musikskolor läggs ner. Flera skolor väntar kraftiga nedskärningar, Atvidaberg är nedläggningshotad och Kungälv musikskola stängs helt. Hur motiverar politikerna beslutet och hur reagerar elever, lärare och föräldrar?

- Det är fruktansvärt tragiskt att sjuhundra barn och ungdomar måste sluta spela och sjunga på grund av att Musikskolan i Kungälv läggs ner. Barnen är så ledsna och föräldrarna oerhört förtvivlade, vi kommer alla att gå igenom en skilsmässa, säger skolans rektor Maria Normell.

- Bland dessa elever finns det en handfull, vars föräldrar har råd att ordna och skjutsa dem till musikverksamhet i Göteborg. Att spela ett instrument blir i fortsättningen en klassfråga, sa moderaterna när vi bjöd in politikerna till en konsert. Det borgerliga blocket stödde oss, men det räckte inte för att rädda skolan.

LÄMNAR KOMMUNEN

- Många barn och ungdomar har inrättat hela sitt liv efter musiken och är besvikna över att de inte får träffa sina lärare. I Kungälv blir det därför inga möjligheter för dem som till exempel vill spela klarnett, tuba eller cello och dessutom musi-

cera i en orkester, fortsätter Maria och säger att hon själv kommer att lämna kommunen. Då hennes bostad finns i Göteborg hoppas hon hitta nytt jobb där.

- Eftersom vi har en rambudget för verksamheten inom vård, skola och barnomsorg, har vi tvingats prioritera den obligatoriska skolan och lägga ned den kommunala musikskolan, säger kommunalrådet Leif Johansson i Kungälv.

På frågor om vad det innebär för barnens välbefinnande, att musiken underlättar när inläringen blir alltför teoretisk och vilken framtida betydelse får nedläggning av kommunala musikskolor,

som anses var upphov till den framgångsrika svenska musikindustrin, svarar Leif Johansson att de inte hade något annat val eftersom det måste skäras hårt i den kommunala budgeten och den lagstadgade verksamheten prioriteras, där ingår inte den kommunala musikskolan.

- För det här har vi naturligtvis fått en massa skit, det har varit en stark opinion med namninsamlingar, uppvaktningar och skrivelser i tidningar, men vi kan inget annat göra.

- Lärarna är uppsagda, de har inte erbjudits något nytt arbete. Närheten till Göteborg gör att det finns större utbud, men det blir nog ändå svårt för många musklärare, säger Leif Johansson.

Nästa vecka väntas fullmäktige klubba beslutet om nedläggning av Atvidaberg Musikskola. Därefter väntar uppsägningar för musikskolans personal, skriver Östgöta Correspondenten.

” För det här har vi naturligtvis fått en massa skit

pas hon hitta nytt jobb där.

Foto: Stefan Andersson

Bagatell 4

ORKESTER/KÖRSTOL

"Sittra"

495:-
(exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sittra". Finns nu med 3 olika fasta lutningar från 495 kr och en variant med steglös inställning av bakkbenen från 595 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

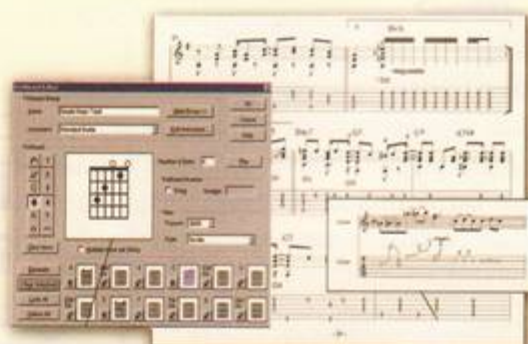
www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

FinaleGuitar

Finale Guitar är ett helt nytt program som har funktioner för att notera stränginstrument på ett professionellt sätt. Du kan skriva partitur innehållande ända upp till 32 instrument. Med Finale Guitar kan du notera alla typer av instrument med ett lyckat resultat varje gång. Finale Guitar är fullt kompatibelt med övriga Finale-serien vilket gör det till ett mycket flexibelt program.

SWEDEN MIDI MUSIC AB

Tel. 08-806888

Pris inkl. moms: 2.150,-

info@swedenmidimusic.com

Unik gymnasieutbildning med orkesterprofil

- Text: Gabriella M Tolsén -

Vänersborgs Kommun gör slag i saken! SMOK:s rapport, Musikalisk Mångfald från 2002, ger en mörk bild av intresset för bland annat orkesterspel. Utredningen blev den utlösande faktorn, som gjorde att Kultur- och fritidschef Håkan Alfredsson med flera, lade upp riktlinjerna för en ny gymnasieutbildning med orkesterprofil och riksdag vid Birger Sjöbergsgymnasiet i Vänersborg.

Bakom sig har de en enad bransch med Musikhögskolan vid Göteborgs universitet i spetsen. Nu väntar de bara på regeringens klartecken...

- Med utbildningen kan vi möta den negativa bild som SMOKs utredning gav uttryck för. Det blir ett sätt att stärka den svenska musiknäringens fortsatta utveckling, menar Håkan Alfredsson.

Det är ingen tillfällighet att det är från Fyrbodalregionen i Västra Götaland som initiativet kommer. År 2002 mottog Musikskolan i Vänersborg priset som Årets Kulturskola av Svenska Musikrådet. Den regionala och målmedvetna satsningen på musik och film är som bekant redan stor här.

- Det unika med den här profilen är att vi satsar på en bredd när det gäller den musikaliska gengren. Dessutom

kommer vi att ha ett nära samarbete med etablerade orkestrar och på detta sätt ta vara på och förmedla all den yrkeskunskap som finns bland musikerna till kommande generationer. Något som inte ens högskolan satsat på, avslutar Håkan Alfredsson.

Fyrbodalregionen i Västra Götaland - Upplivelsesamhällets nya Mekka - fortsätter att ligga i framkant...

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Sista anmälningsdag:
13 september!
www.newearports.net

Varmt välkommen till

KMHs Pedagogdagar

27 - 29 oktober 2003

För alla musiklejare, oavsett skolform! Tre dagar med parallella seminarier och workshops!

Ur programmet:

- klassmetodik
- instrumentalmetodik
- rytmikmetodik
- estetiska läroprocesser
- forskningsrapportering
- öppen repetition med symfoniorkester
- musik - dator
- utställningar
- solfège
- världens längsta jamsession med mera...

750:-
För alla dagar
exklusive moms

Begränsat antal platser!
Först till kvarn...

Registrering måndagen 27 oktober 11.30. Avslutning onsdagen 29 oktober 13.00.

För info och anmälan: pedagogdagar@kmh.se, 08-161372 Kungl. Musikhögskolan, Maj Alféus, Box 27711, 11591 Stockholm

Dessutom:

Var med och slå
världsrekord!

**VÄRLDENS
LÄNGSTA
JAMSESSION!**

48 timmar non stop
- alla är välkomna!

Invägning 27
oktober 12.00

"C-jam blues"

Därefter avslöser
vi varandra -
lärare
elever
professionella
grannen
mormor
lokalpolitikern...

Kvällspub!

VÄLKOMNA!

www.kmh.se

Sångsvanen lyfter VIII

Fyra fullmatade helger under våren 2004

Barnet, tonåringen, solisten & kören.

För utförligt program kontakta maj.alteus@kmh.se, 08-161372

Kungl. Musikhögskolan

Inventerar konsertarrangörer

- Text: Gabriella M Tolsén -

Vart har konsertarrangörerna tagit vägen? Denna fråga ställs idag av Länsmusiken i Stockholm, efter att denna nystartade organisation gjort en kartläggning av länets musikliv.

Yngve Nordin, Länsmusikchef.

Uppgifterna samlades in efter ett antal offentliga "hearings" där amatörer som proffsmusiker välkomnades att delta.

Det var på uppdrag av Statens Kulturråd som Länsmusiken i samarbete med RFoD (Riksförbundet för Folkmusik & Dans) gjorde undersökningen, som även visade vilket musikutbud det egna länet vill ha.

- Nästa steg är att jag tillsammans med Hans Ulfström, kulturnämndens chef, lämnar in en rapport till Landstinget. Den ska ligga till grund för en regional musikplan, säger Länsmusikens chef, Yngve Nordin.

STORT INTRESSE

Han är mycket nöjd med responsen från vårens fem olika träffar, som var uppdelade efter genrer. Allt från kammarmusik till rock.

- Amatörmusikerna var väl representerade och ansåg att det i dagens kärva klimat både är svårt med speltillfällen och replokaler. De professionella frilansmusikerna hävdade att färre kan livnära

sig på sin musik och höll med om att musiken förlorat positioner i samhället, menar Yngve Nordin.

ARRANGÖRERNA HAR FÖRSVUNNIT Under diskussionen till varför det är svårare att få spelningar idag, kom deltagarna fram till en förvånande insikt.

Nämligen att konsertarrangörerna har försvunnit helt ur bild!

Yngve Nordin:

- Under 80-talet var studieförbunden väldigt aktiva som arrangörer tack vare generösa stadsbidrag. Men inga andra har tagit över efter dem, vilket är mycket allvarligt. Arrangörerna stod ju för den största delen av marknadsföringen av evenemangen.

Nu när Länsmusiken i Stockholm har förankrat sig hos både amatör- och proffsmusiker, kan det bli lättare att bygga upp en fungerande verksamhet!

**MUSIK
BILD
DRAMA
DANS**

**Fortbildning för lärare
i musik- och kulturskolor**

27-29 oktober 2003 i Mölnlycke/Göteborg

Ur innehållet:

Filmskapande
Musikalisk kommunikation
Dans för olika åldrar
Psaligrafi
Clownskola

Anmälan senast 3 oktober till Musik i Väst.

Information: www.miv.se

Per Granelid 031 10 21 29

Musik i Väst, Hälaryds Musikskola och Enheten för konst- och kulturfrämjare, med stöd från Västra Götalandsregionen

MUSIK I VÄST

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

GASPALLEN

Sluta skruva!

Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits. Endast 2.000 kr.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Det första miljövänliga notstället

Classic 50 är extremt starkt och slitsäkert genom att brätet och foten är gjorda av ett polymermaterial med en hållfasthet som är överlägsen metall. Man kan t.o.m. köra över notställets fot med en bil. Samtidigt har det en mycket låg vikt - endast 2,5 kg. Patenterad läsmekanism utan skruvar.

Läsbar förvaringsvagn för notställ

Ett helt nytt sätt att transportera notställ.

Mycket enkel att köra. Två stora hjul på mitten balanserar lasten och två mindre fram och bak underlättar körning upp för ramper och över trösklar. Kan köras av en person - även i trappor.

375:-/st

MUSIC CARE

Åskvädersgatan 2, 418 34 Göteborg Tel 031-64 02 20
www.musicare.se

Räkna med rytmik

- Text: Stefan Franzén -

Matematik behöver inte vara tråkigt. Ämnet behöver inte heller läsas traditionellt.

Eleverna i klass 5c på Pålängsskolan i Landskrona har rytmisk matematik på schemat.

Lågstadieläraren Ewa Olsson och rytmikpedagogen Barbro Rydin arbetar på Pålängsskolan i Landskrona. Tillsammans har de utvecklat en form av matematikundervisning som röner stort intresse. Teamet har bland annat fått ett stipendium på 30 000 kronor ur Gudrun Malmers stiftelse, 20 000 kronor ur Dalcrozerfonden och dessutom har de hedrats med utmärkelsen Ebba Burtons hedersuppdrag.

KOMBINERA RÖRELSE OCH MATEMATIK

Vad är det då det gör? Jo, lärare och elever samlas en dag i veckan i ett klassrum med fria ytor där man till musik från cd-spelaren eller ett elpiano utför rörelser, sjunger eller gör avslappningsövningar. Efter 40 minuter går man sedan tillbaka till det ordinarie klassrummet där den teoretiska delen av undervisningen tar vid.

- Vi försöker stärka elevernas begreppsuppfattning genom att kombinera rörelser med matematik. På så vis kan de mönster i matematiken, förklarar Ewa Olsson som också ger ett konkret exempel på vad en dubbellektion i rytmisk matematik kan innehålla:

- Vi kan lära oss räkna övergångar, till exempel 99-100-101 med hjälp av dans och att lägga brickor. Dessutom får eleverna räkna högt på sitt hemspråk inför de andra så de får höra hur det kan låta.

SPRÅK OCH BILD VIKTIGA DELAR

90 procent av eleverna i klassen är invandrarbarn. Eleverna är mycket positiva till undervisningen eftersom det kan vara svårt att läsa sig till de matematiska lösningarna på ett nytt språk. Just språket är därför också en viktig del i undervisningen, likaså bild. Undervisningen med rytmisk matematik började i årskurs 1 och nu har eleverna blivit riktigt "varma i kläderna". Varje läsår arbetar man efter ett tema och nu i september inleds tema geometri. Tidigare år har eleverna lärt sig bland annat bokstäver, tal till hundra och multiplikationstabellen.

- Genom undervisningen utvecklar barnen sin fantasi och skapar många nya idéer vid problemlösningar. Barnen är

dessutom mycket nyfikna, säger Ewa Olsson.

Ewa och Birgitta deltar också ibland vid fortbildningar och konferenser för att dela med sig av sina erfarenheter.

- Vi vill gärna att detta skall ge ringar på vattnet. Vi rekommenderar gärna den här formen av redovisning.

Vi erbjuder musikskolor och elever TRÄBLÅS AV BÄSTA KVALITÉ

Egen import av:
Miyazawa-flöjter
Muramatsu-flöjter
Trevor J. James-flöjter
Hamning-flöjter
Toptone-saxofoner

Dessutom stort sortiment av Yamaha blås

Vi har ett stort urval av tillbehör och en välutrustad reparationsverkstad.

Ring 08-660 54 50
när du behöver experthjälp!

PORST MUSIK AB

Bränkyrkagatan 48, 118 22 Stockholm
www.porstmusik.se
email: info@porstmusik.se

Från Håkan Hagegård till Johan Stengård...

Musikinredning för alla.

Notställ, stolar, podiesystem
och tillbehör.

Kvalitet rakt igenom!

Bison

PRODUKTER AB

Högelian, 672 91 Årjäng • Tel 0573-510 10 • Fax 0573-510 15 • E-mail: till@bison.se

Smockans undersökning kring ledarskapet inom musik- och kulturskolan visar på 68 procent män och 32 procent kvinnor anställda som rektorer och biträdande rektorer. Varför denna snedfördelning tror du, och vad betyder det för verksamheten?

Lis Landeman, rektor, Musikskolan Kristinehamn

– Till viss del beror snedfördelningen på vår konservativa tradition. Hur många kvinnor ingår t ex i nuvarande uppsättning av Wiens filharmoniska orkester och hur många kvinnor uppmuntras satsa på utbildningar i dirigering, som jazzmusiker eller kompositörer? Det finns också få kvinnliga förebilder i ledarpositioner, kvinnor behöver puffas på av de som rekryterar. Det görs inte i tillräcklig utsträckning - kanske för att rekryteringen delvis sköts av skol- och kulturchefer, som oftast är män. Kvinnliga rektorer har också svårare att identifiera sig som ledare och skapa ett naturligt kontaktnät bland alla dessa män. För verksamheten betyder det främst att vi förlorar alltför många goda presumtiva ledare på vägen.

Håkan Lundberg, tf rektor, Kulturskolan Järfälla

– Det är förmodligen av tradition fler män som söker chefsuppdrag och som uppmuntras att göra det. Det betyder ganska lite för verksamheten. Det vore naturligtvis bra med en jämnare fördelning och fler sökande kvinnor, man får ju dessutom då ett större urval, men annars tror jag att en bra ledare är bra oavsett kön. Det finns det ju många exempel på runt om i landet.

Ireen Walldén, rektor, Musikskolan Vilhelmina

– Jag tror att det inte är någon skillnad när det gäller män och ledarskap i musikskola i jämförelse med övrig kommunal verksamhet (ej barnomsorg/vård) och privata företag. Männen har i alla tider satsat mer på karriär och ledarskap än kvinnor. Med den erfarenhet jag har samt i reflektioner med musiklärare ser jag inte att det skulle ha någon märkbar betydelse för verksamheten.

Sverigesajt vill förföra

Fyra miljoner kronor har Turistrådets nya sajt, visit-swe-den.com kostat. Databasen hämtar automatiskt information från landets turismbyråer så att du kan söka alla lokala och regionala produkter.

– Vi vill förföra och förundra och det är nu upp till regionerna att se till att fylla sajten med innehåll, säger projektledare Ninni Luthin Kärling.

Sajten innehåller också en fiffig och avancerad karta att söka på. (Eventertain)

Spela i London Underground men inte för bra

Över 100 semiprofessionella musiker har inbjudits till provspelningar och fått licenser och ett schema för att spela på centrala stationer i Londons tunnelbana. Inga övriga förhållningsregler finns annat än att de måste upphöra spela om det skulle uppstå en publiksamling. Försöket sponsras av ett känt ölmärke. (DN)

Pengarna tillbaka gäller även barndans

En 3-åring som anmälades till barndans ville sluta redan efter första lektionen. Arrangören hävdade att anmälan var bindande men familjen ville få pengarna tillbaka då de hävdade att ingen upplyst dem om det vid telefonanmälan. Allmänna reklamationsnämnden, ARN gav familjen rätt och dansstudio rekommenderas nu betala tillbaka 700 kronor. Hela avgiften var på 900 kronor. (DN)

Serietecknarnas nya högskola i Hofors

Efter ett långvarigt nedläggningshot mot serietecknarskolan i Hofors har det nu vänt till att utbildningen får högskolestatus.

– Det här har branschen väntat på i 30 år, säger skolchefen och serietecknaren Johan Höjer.

Utbildningen blir tvåårig och kopplas till högskolan i Gävle. Förutom serier ska eleverna också studera bland annat tidningsgrafik, bilderboksberättande och storyboardtecknande för film. (DN)

Solna Kulturskola överger aktiebolaget

Som enda kommunal kulturskola i Sverige har Solna drivits som kommunalt aktiebolag sedan 1992. Nu har kommunfullmäktige lagt ned aktiebolaget och fört över hela verksamheten till kulturförvaltningen. Bolaget har befunnit sig i ekonomiska svårigheter sedan Stockholms estetiska gymnasium sagt upp avtal som tidigare gav kulturskolan intäkter på över tre miljoner per år. Försöken med sponsring har heller inte givit den utdelning man hoppats. Verksamheten kommer att fortsätta som tidigare.

Kulturen kostar nio varddagar

Före detta socialpolitikern och numera kulturpolitikern Kerstin Nygren (s) från Västernorrland har tröttnat på att gratisentrén till Härmösands länsmuseum alltid är uppe på varje landstingsmöte. Kulturen ställs mot social välfärd och sjukvård.

När frågan om att invånarna "ska betala vad det kostar", kom upp för förtielfte gången, lednade hon och räknade ut att om man plockade bort alla landstingspengar till kultur: bibliotek, museer, teater, dans och musik, så skulle

det säklart räcka till mer sjukvård – i ungefär n i o dagar!

Västernorrlands län är dessutom bland de län som lägger ner mest per capita på kultur. (DN)

Biskopen välsignade nya skollokaler

Lagom till skolstarten för S:ta Cecilias Skola välsignade biskopen de nya lokalerna på Kungsholmen. Akademin S:ta Cecilias Skola startade nyligen upp Stockholms katolska musikklasser med ett 30-tal elever. Skolan marknadsför sig som en estetisk friskola för årskurserna 0-9 med musikprofil och ska ge kvalificerad musikutbildning för barn och ungdomar med huvudsaklig inriktning sång, eleverna kommer också ha chans till pianolektioner.

– Den pedagogiska plattformen ska vila på den amerikanska musikpedagogen Justin Bayard Ward idéer och metoder, berättar skolans rektor AnnaMaria Hedin.

Digital konst på nätet

Ett Internetbaserat galleri för nätbaserad konst och digitala uttryck har just öppnats på www.thirdplacegallery.org. Där utlovas alla besökare att förverkliga sina idéer genom att publicera sina konstverk utan kostnad. Utvalda konstnärer kommer att belönas. Digital konst är en relativt outforskad disciplin och är konst som bara existerar på Internet eller i form av digital kod.

Ge samma stöd till kulturutövande ungdomar som till idrottsutövare

Amatörkulturens samrådsgrupp, ax föreslår kulturminister att organisationer med kulturella verksamheter ska ges samma möjligheter som idrottsorganisationer till statligt stöd. Bakom förslaget finns ett missnöje över skillnaderna i svenska statens stöd till idrott och kultur. I skrivelsen ställer sig ax sig också till förfogande genom att själva ta på sig motsvarande roll som Riksidrottsförbundet, uppgiften att fördela ett sådant stöd.

Personalansvaret svårast för ny chef

Tidningen Chef har intervjuat ett antal nyblivna chefer om sina upplevelser i det nya jobbet. Det svåraste upplevde man bland annat vara att hitta balansen i att vara arbetsgivarens representant gentemot de anställda och medarbetarnas företrädare gentemot resten av organisationen. Det som överraskade var bland annat all tid som jobbet som ledare tar i anspråk och det mest positiva upplevde man bland annat vara att få bestämma. (Upp och Ned)

Natur och kultur i utbildning för hälsopedagoger

I höst startar Åsa folkhögskola en ny KY-utbildning för hälsopedagoger, med inriktning på natur och kultur.

– Det finns många som genom olika utbildningar försöker göra människor friskare. Men som vi ser det bidrar man ibland istället till stress och olust. Motion och fysisk träning sker i miljöer och med apparater som bara kopierar samhällets krav på ständigt förbättrade prestationer, påpekar projektledare Jonas Koskitalo. Alternativet från Åsa folkhögskola heter natur och kultur. Naturen rymmer i sig själv en läkande kraft. I naturen finns också kultur, spår av de människor som i sitt arbete och sin vardag skapat det landskap vi lever i idag, menar utbildarna.

Den geniala idén

www.nilton.se

Niltons produkter är utvecklade av musiker för musiker och mycket lätta att Justera • Fälla ihop • Transportera • Förvara

I Niltons sortiment finns olika noteställ, notbelysningar och väskor som kan kombineras för att passa dig bäst!

**Nilton AB • Älgvägen 1 • 428 34 Kålleröd
Tel 031-795 01 50 • Fax 031-795 00 45**

Christina leder två skolorformer

- Text & foto: Stefan Andersson -

Efter en längre tid som språklärare och därefter skolledare för Finnbacksskolan i Lycksele, tjänstgör Christina Fältman nu också som halvtid skolledare för kommunens musikskola.

Hennes tidigare relation till Musikskolan var lika som de flesta andras, som förälder till tre egna musikengagerade barn.

Lycksele Musikskola har på kort tid gjort tre stora musikalsatsningar tillsammans med Finnbacksskolan och en fjärde planeras. Satsningen har betytt mycket positivt för skolan, lärarna och eleverna. Att skolan idag styrs av en rektor från grundskolan, menar musiklärarna stärker skolans position i kommunen, främst genom hennes nätverk och hennes kunskaper om hela kommunens skolorganisation.

Christina är bekymrad över att Musikskolan ständigt står på agendan och ifrågasätts vid budgetmanglingarna. Hon vill utveckla skolan till en kulturskola och jobba för att politikerna och medborgarna i framtiden istället ska se detta med kulturskola i Lycksele som en god och nödvändig investering.

Hur beskriver du ditt drömscenario över Lycksele Musikskola?

- Då är vi dubbelt så många medarbetare som idag. Vi har stor omfattning på våra samarbeten. Alla klasser i grundskolan har minst två musiklärare knutna till sig och ett antal dans- och dramalärare. Och vi har utvecklats till Kulturskola.

Hur tänkte du om Musikskolan tidigare?

- Jag upplevde inget samarbete alls mellan grundskolan och musikskolan, det var faktiskt riktiga krondiken emellan skolorna. Vi talade inte ens med varandra. Det tyckte jag var konstigt men efter att vi haft vakanser i musikundervisningen på Finnbacksskolan i flera år, tog jag kontakt med musikskolan. Det råkade sammanfalla med SMoK:s erbjudande om att delta i projektet kring samarbete mellan skolorna, Kreativ skolmiljö, och på den vägen är det.

Idag jobbar du som ledare halvtid i båda skolorna. Ser du några skillnader?

- Ja, musiklärarna är så väldigt uppfyllda i sin "mission" att jag som ledare ibland måste bromsa dom och värna deras arbetstider annars skulle dom jobba 24 timmar om dygnet. De vill ju så himla mycket!

- Ett annat problem är att jag inte har musikbakgrund men allt eftersom vi lär känna varandra kommer vi utveckla verksamheten tillsammans.

Ser du, för verksamheten några fördelar med att ha gemensam rektor?

- Främst mitt breda kontaktnät som gör att jag kan fånga upp och vidarebefordra det som händer i bå-

da skolorna. Och samarbetsmöjligheterna blir större.

Tror du musikskollärarna hade några farhågor när du tillsattes som deras chef?

- Jag sökte inte utan blev kontaktad från Musikskolan. I och med att min ordinarie tjänst som ledare på Finnbacksskolan reducerades till 50 procent, blev det också naturligt att tacka ja.

Lärarnas farhågor var att det inte skulle räcka med en ledare på endast halvtid. Men jag upplever det svårare att hinna med det jag ska göra på min andra halvtid. Det tror jag beror på att musikskollärarna är vana vid att klara sig själva.

Det fanns nog också farhågor kring hur jag skulle klara att jobba med "musikskolans själ", att lyfta fram det egna musicerandet och med kompetensutveckling kring detta.

Om du idag skulle få välja mellan att jobba heltid i grundskolan eller i musikskolan, vad skulle du göra?

- Då skulle jag välja Musikskolan. En spännande, stimulerande och utmanande arbetsplats. Pulsen här är en helt annan, ett lugnare tempo. Här finns tid för reflektion. I grundskolan blir man aldrig färdig, det bara går på och på.

Christina Fältman, ny rektor för Lycksele Musikskola, "Templet", så byggde man en folkskola i Lycksele förr i tiden. Skolan ligger i hjärtat av stan, är prisbelönt för en utomordentligt väl genomförd restaurering som ger de bästa förutsättningar för musikskolans verksamhet.

Foto: Stefan Andersson.

”
Ibland måste jag bromsa musiklärarna
”